

Број: 27.1- 020-176 /20

Датум, 11. децембар 2020. године

На основу чл. 22. став 3. и 19 став 2. тачка 2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 26. ванредној сједници одржаној 11. децембра 2020. године, након разматрања Приједлога закона о допунама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске – по хитном поступку, даје сљедеће

МИШЉЕЊЕ

на Приједлог закона о допунама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске - по хитном поступку

Чланом 19. став 2. тачка 2) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18) утврђено је да Фискални савјет даје мишљење и анализе Народној скупштини Републике Српске на нацрте и приједлоге закона, других прописа и стратешких докумената, којима се уређују питања фискалне политике, или који могу да имају утицај на фискалну политику.

Влада Републике Српске је 9. децембра 2020. године, доставила Фискалном савјету Републике Српске (у даљем тексту: Фискални савјет) Приједлог закона о допунама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске - по хитном поступку, ради давања мишљења.

Разлози за доношење овог закона садржани су у чињеници да је у условима пандемије узроковане вирусом SARS-CoV-2 потребно омогућити привредним субјектима приступ јефтинијим и лакше доступним изворима финансирања путем коришћења различитих финансијских инструмената дуже рочности, а што би се позитивно одразило и на домаће финансијско тржиште.

Наиме, овим допунама Закона стварају се правне претпоставке за издавање гаранција Републике Српске за гарантовање обавеза насталих задужењем по основу емисије дугорочних дужничких хартија од вриједности јавних предузећа за пројекте од посебног значаја за Републику Српску.

Задуживањем за пројекте од посебног значаја кроз емисије дугорочних дужничких хартија од вриједности јавних предузећа, уз издату гаранцију Републике Српске, остварили би се повољнији трошкови задуживања, прихватљив ниво ризика и адекватан рок доспијећа.

Важећим Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 52/14 и 114/17) гаранције Републике Српске између осталог, могу се издати кредиту или зајмодавацу за гарантовање обавеза насталих задуживањем јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и фондова којима она управља, као и јавних предузећа и институција јавног сектора, у вези са финансирањем капиталних инвестиција, рефинансирањем постојећег дуга, финансирањем пренесених обавеза, финансирањем буџетског дефицита и обезбјеђењем средстава ради измирења законом утврђених права. Предложеном допуном Закона прописује се могућност издавања гаранција Републике Српске за гарантовање обавеза насталих задужењем по основу емисије дугорочних дужничких хартија од вриједности јавних предузећа за пројекте од посебног значаја за Републику Српску, с тим да се одредбе овог закона које се односе на кориснике кредита и зајмопримце за чија задужења се издају гаранције Републике Српске примјењују и на емитента ових дугорочних дужничких хартија од вриједности.

Фискални савјет констатује да допуне овог закона немају директан утицај на фискалну политику Републике Српске и буџет Републике Српске, међутим неспоран је њихов индиректни утицај, ако се има у виду да је гаранција потенцијална обавеза даваоца гаранције, која постаје стварна у случају када субјекат коме је дата гаранција - зајмопримац није извршио отплату обавезе, за коју је гарантовано, дјелимично или у потпуности и ако су испуњени услови из гаранције.

Ако се допуне Закон посматрају у контексту потребе за диверзификацијом извора финансирања, смањењу трошкова финансирања уз прихватљив ниво ризика и адекватан рок доспијећа, неспорно је да исте у будућности могу имати позитиван утицај на реализацију пројеката који су од посебног значаја за Републику Српску, на повећање ефикасности и економичности у пословању јавних предузећа и генерално позитиван утицај на пословно окружење, али и на развој домаћег финансијског тржишта.

У условима смањења привредних активности и вишеструких проблема у пословању, чији је узрок од марта 2020. године пандемија вируса корона, али и евидентне неефикасности јавних предузећа, посебно оних која имају стратешки и монополски положај, на шта је Фискални савјет више пута указивао у извјештајима и мишљењима на документе из своје надлежности, свака интервенција која иде у правцу поједностављења процедуре финансирања, финансијског растерећења, повећању ликвидности и побољшању солвентности јавних предузећа сматра се оправданом.

Међутим, Фискални савјет указује на чињеницу, да ће се циљ допуна Закона о задуживању, дугу и гаранцијама, постићи само под условом да се свако задужење јавних предузећа за које се даје гаранција, врши искључиво ради финансирања инвестиција или рефинансирања постојећег дуга, те да се оно детаљно анализира у смислу оправданости и ефикасности инвестиције која се из тог задужења финансира.

**ПРЕДСЈЕДНИК
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

Проф. др Миленко Крајишник, с. р.